View this email in your browser

Jaargang 6, nr. 1, januari 2020

Lees je liever in pdf? Naar de nieuwsbrief

Maas en Waal weer verbinden

ARK Natuurontwikkeling, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer willen een permanente, open, verbinding aanleggen tussen Waal en Maas.
Bij Heerewaarden liggen de rivieren de Waal en de Maas op steenworp afstand van elkaar, en dit is geen toeval. Tot zo'n honderd jaar geleden stonden de rivieren hier nog gewoon met elkaar in verbinding. Toen stroomde een groot deel van de afvoer van de Waal door onder andere het Voornse Gat via de benedenloop van Maas naar de Noordzee. Heerewaarden lag toen op een eiland tussen de rivieren, waaruit grote hoeveelheden zalm en steur gevangen werden. ARK werkt aan een project om bij Heerewaarden de Waal weer met de Maas te verbinden.

Toen de Maas in het begin van de 20e eeuw werd gekanaliseerd kon die het water van de Waal er niet meer bij hebben en zijn beide rivieren van elkaar gescheiden door een dam. Dat was funest voor de visstand en ook andere dieren en planten konden vanaf dat moment niet meer profiteren van de unieke verbinding tussen twee zeer verschillende riviersystemen. Daarom werkt ARK met onder andere Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer aan een plan om deze verbinding te herstellen.
Om de veiligheid en andere functies niet in het geding te laten komen gaat het daarbij om een relatief kleine hoeveelheid water die als een snelstromende beek de werelden van Waal en Maas aan elkaar verbindt. Voor zeldzame vissen als de Fint is dit voldoende om hun leefgebied aanzienlijk te vergroten. Maar ook voor andere soorten zal deze verbinding veel opleveren.
Water Natuurlijk lijkt dit plan een prachtige manier om de biodiversiteit in het rivierengebied verder te vergroten.

Lees hier een artikel in de Gelderlander over dit project.

De fint.

Afbeelding: Jeroen Helmer/ ARK Natuurontwikkeling

~~~
~~~

Heuvel en Wim Huijser gingen tussen Schenkenschans en Slot Loevestein op zoek naar een aantal strategische locaties waar het steekspel tussen Oranje en de Spanjaarden zich ontwikkelde. Plekken met een roerige geschiedenis die zich uitstrekt tot in onze tijd, waarin het water nog steeds een onvoorspelbare factor is en het landschap nog altijd de kenmerken van een strijd in zich draagt.

Waterlinie op nominatie voor Werelderfgoed

De Nieuwe Hollandse Waterlinie is in 2019 door Nederland voorgedragen voor UNESCO Werelderfgoed als uitbreiding op de Stelling van Amsterdam, samen vormen ze straks een Werelderfgoed de 'Hollandse Waterlinies'. In opdracht van het Rijk en de Liniecommisie is de voordracht voorbereid om op zijn vroegst in 2020 de UNESCO-status te verkrijgen.
De Stelling van Amsterdam heeft al vanaf 1996 de status van UNESCO.
Met deze nominatie wil Nederland die status uitbreiden met de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Werelderfgoed status bevestigt de internationale betekenis van dit unieke Nederlandse erfgoed. Het is een belangrijke impuls voor de bescherming en het behoud van de Hollandse Waterlinies in een druk deel van Nederland. Het biedt economische en maatschappelijk kansen en mogelijkheden voor duurzame exploitatie van het erfgoed. Dit trekt meer bezoekers en vergroot de beleving, nu en voor toekomstige generaties.
De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam zijn erfgoed van wereldniveau. Ze zijn uniek en verdienen het om behouden te blijven voor volgende generaties. Militair-historisch zijn de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam een waterlinie. De Stelling van Amsterdam is het ultieme sluitstuk van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De twee waterlinies vertellen samen het verhaal van deze strategische inzet van water bij de verdediging van Nederland met 'Water als Bondgenoot'. De uitbreiding van de Stelling van Amsterdam met de Nieuwe Hollandse Waterlinie maakt het beeld van de 'grootsheid' compleet.
Bekijk de website Werelderfgoed voor meer informatie.

De Romeinse Limes op weg naar Werelderfgoed

De provincies Gelderland, Utrecht en Zuid-Holland hebben ingestemd in met voordracht van de Romeinse Limes voor de UNESCO Werelderfgoedstatus. Opname op de UNESCO Werelderfgoedlijst is een belangrijke stap richting de internationale erkenning die dit historisch rijke gebied verdient. Dit Nederlands-Duitse deel van de Limes is onderdeel van de voormalige rijksgrens van het Romeinse Rijk. Deze liep van Engeland tot de Zwarte Zee en delen hiervan staan al op de Werelderfgoedlijst. De provincies hebben het nominatiedossier aangeboden de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Ingrid van Engelshoven. Bij een positief besluit van de ministerraad, zal de minister in januari 2020 het nominatiedosser, samen met Duitsland, indienen bij UNESCO in Parijs.
De verwachting is dat in juli 2021, tijdens de jaarlijkse vergadering van het World Heritage Comité van UNESCO, een besluit wordt genomen over de nominatie. Als het besluit positief is, krijgt de Romeinse Limes de status van Werelderfgoed.

Versterking van de Grebbedijk

De Grebbedijk, tussen Wageningen en Rhenen, moet worden versterkt. De Grebbedijk beschermt 250.000 bewoners van de Gelderse Vallei tegen het water van de Nederrijn. Als de dijk doorbreekt loopt een groot gebied onder water, met steden als Veenendaal en Amersfoort.
Het ontwerp voor een veilige en mooie Grebbedijk en het omliggende gebied staat nu op hoofdlijnen beschreven in het ontwerp voorkeursalternatief. De dijk moet over 5,5 kilometer worden versterkt. Dit biedt tegelijkertijd mogelijkheden voor andere ambities in het gebied, zoals natuurbeleving en het behoud van erfgoed en recreatie. Waterschap Vallei en Veluwe werkt hiervoor samen met bewoners,

ondernemers, belangenverenigingen en geïnteresseerden en de gebiedspartners provincies Utrecht en Gelderland, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en gemeente Wageningen zijn partners.
Buitendijks wordt één meter onder de kruin een golfbreker aangelegd in de vorm van een 'tweede' kruin. Deze golfbreker zorgt ervoor dat de dijk maximaal 20 cm omhoog moet gaat en een grasmat behoudt. Daarnaast wordt deze 'getrapte kruin benut als een veilige recreatieve route. De huidige kruin gaat iets omhoog en binnendijks zijn verschillende maatregelen voorzien, passend bij het gebied.
Naast de dijkversterkingsopgave hebben natuuropgaven en gebiedsambities een plek gekregen in het voorkeursalternatief. Een bijzonder element in het voorkeursalternatief is het Hoornwerk, een interessante combinatie van waterveiligheid en cultuurhistorie. Met een verhoging van het Hoornwerk hoeft de dijk ter plaatse niet te worden verhoogd en tegelijkertijd krijgt het Hoornwerk zijn vorm uit 1785 terug uit. Het is een kans om cultuurhistorie beter zichtbaar te maken en te beschouwen als waterveiligheidsoplossing.
In de Driehoek (westelijk deel van de Bovenste Polder bij Wageningen) wordt een waterplas gerealiseerd die mogelijkheden biedt voor natuurontwikkeling en recreatie. Hiermee wordt voorzien in veilig zwemwater in Wageningen. Aan de zuidzijde van de plas worden natuurvriendelijke oevers aangelegd.
Eerder was er het nodige te doen over de ontwikkeling van meer natuur of juist meer recreatie in de uiterwaarden bij Wageningen. Op Twitter hebben we een kleine peiling gehouden. Van de 70 reacties stemde 39% in met de plannen, terwijl 57% hier graag meer natuur en minder recreatie wilden zien.

~~~
~~~

De provincies hebben de kaarten gemaakt in samenwerking met waterschappen, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
De kaarten laten zien welke gebieden mogelijk kunnen overstromen met een inschatting van de kans van voorkomen. Ook is te zien hoe diep het water dan kan komen te staan. Op de kaart zijn ook de waterkeringen te zien die beveiliging beiden tegen overstromingen. In geval van het doorbreken van een waterkering kunnen in een zone direct achter deze waterkering hoge stroomsnelheden voorkomen.
De hier afgebeelde kaart geeft een beeld van de waterdiepte bij een overstroming met een kleine kans van voorkomen (niet vaker dan eens in de 10.000 jaar).

~~~
~~~

Midden-Nederland zijn we aan de slag gegaan met het opzetten van de beoogde activiteiten. Als eerste willen we ons richten op bloemrijke dijken. Door het beheer van dijken daar namelijk meer op te richten, kunnen waterschappen een belangrijke bijdrage leveren aan het stoppen van de zorgwekkende insectensterfte.

Maar een meer natuurvriendelijk beheer van dijken kan ook bijdragen aan veiliger dijken, zo blijkt uit recent onderzoek.

De komende weken werken we concrete activiteiten uit rondom bloemrijke dijken. We hopen jullie in een volgende nieuwsbrief te kunnen uitnodigen voor de eerste excursies, watercafés en andere activiteiten.

Mocht je zelf suggesties hebben voor activiteiten met als onderwerp bloemrijke dijken, dan horen we die graag:
waternatuurlijkmn@gmail.com

~~~
~~~

toekomst waarin diverse dijken versterkt moeten worden. Sprekers: Hendrik Havinga, strategisch expert rivierbeheer en binnenvaart en civiel ingenieur van de TU Delft en Ysbrand Graafsma, beleidsadviseur bij Waterschap Rijn en IJssel.
Graag opgeven via: reserveringen@watermuseum.nl
Arnhem, 29 januari, 20.00-22.00u

Integraal Riviermanagement
Overheden werken samen aan een visie voor het Maas- en Rijngebied en aan een uitvoeringsprogramma Integraal Riviermanagement (IRM). Deze dag vindt de aftrap plaats.
Fort Lent, 6 februari 2020

Excursie Water Natuurlijk Midden-Nederland
Noteer alvast de datum voor onze excursie. Iedereen welkom! Voor onze leden; voorafgaand hebben we onze jaarlijkse regionale ledenvergadering.
Ntb locatie, vrijdag 19 juni, middag

Natuurlijk Water

Redactie: Rienk Kuiper	Contact: WaterNatuurlijkMN@gmail.com	Steun Water Natuur Doe mee en word lid
Deze nieuwsbrief automatisch toegestuurd krijgen kan via deze link	Komt de nieuwsbrief in je spambox terecht? Neem dan ons mailadres WaterNatuurlijkMN@gmail.com op	

Bijdragen voor deze nieuwsbrief (ook van niet-leden van Water Natuurlijk) zijn van harte welkom!	in je adressenlijst.	

Water Natuurlijk is een bijzondere waterschapspartij.
We hebben geen politieke kleur.
Wat ons bindt is passie voor natuur, landschap, erfgoed, milieu, en recreatie in en om het water.
Wij zijn een landelijke vereniging voor en door inwoners.
We zijn in 2008 opgericht door onder andere Natuurmonumenten, De 12 Landschappen, Sportvisserij Nederland en de 12 provinciale natuur en milieufederaties, Vogelbescherming, IVN en bond Heemschut. D66, Groen Links en enkele progressieve lokale politieke partijen steunen Water Natuurlijk en doen daarom niet zelf mee aan de waterschapsverkiezingen.
U ontvangt deze mail als lid van Water Natuurlijk, omdat u actief bent in bovenstaande organisaties, of omdat we eerder contact met u hebben gehad.

You can update your preferences or unsubscribe from this list

This email was sent to griffie@papendrecht.nl

why did I get this? unsubscribe from this list update subscription preferences

Water Natuurlijk Midden Nederland · Postbus 4142 · Apeldoorn, 7320 AC · Netherlands

mailchimp